

bb. 55. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

29. koszoruzás
30. a munkásosztály és az értelmiség közeledése
31. a bm határőrség bevonulási ünnepe miskolcon
32. az ipari szövetkezetek a szolgáltatásban
33. sajtótájékoztató az irodalomtörténeti füzetekről
34. nemzetközi optikai szimpózium a technika házában
35. tudományos napok a posta kísérleti intézetében
36. ankét a fehérje-koncentrátumokról
37. emléktábla leleplezés
38. a magyar és az újvidéki televízió kétéves munkaterve
39. a szervezési és vezetési tudományos társaság közgyűlése
40. végső bucsu heller lászlótól
41. az országgyűlés kereskedelmi bizottságának ülése
42. szakértői szeminárium
43. energetikai konferencia szolnokon
44. emlékezés a költő zrinyi miklósról
45. új rendelőintézet a xvii. kerületben
46. tatarozáshoz - taurus fólia
47. növekvő feladatok
48. ibrány 700 éves
49. százéves asszonyt köszöntöttek váralján
50. bécsi fuvolaművész esztergomban
51. bővülő gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok indiával
52. időjárásjelentés
53. megjelent a társadalmi szemle novemberi száma
54. országos ügyészi értekezlet
55. hirjegyzék

/mti/

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pástor jános
szerkesztették: koronczay emil
 izsák erika
 halasi györgy

21.01/gw

- . -
- 38 -

21.25
0

00.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 19. s z e r d a

bb. 1. megjelenés előtt: a magyarország története ötödik kötete
- mérei gyula akadémikus, főszerkesztő nyilatkozata

i/km/rj ie

1980. november 19.

a magyarország története sorozat ötödik kötetével jelentkeznek - egyebek között - a téli könyvvásáron az akadémia kiadó. a könyv 1790-től az 1848-as forradalom kitöréséig kíséri figyelemmel az ország történetét. a magyar történetírás felszabadulás utáni időszakának legjelentősebb eredményeként már az olvasókhöz került a magyarország története sorozat három kötete: az 1848. március 15-től 1945. április 4-ig terjedő korszakokat elemző hatodik, hetedik és nyolcadik kötet. mint ismeretes a könyvfűzér könyvei nem kronológiai, sorszám szerinti rendben jelennek meg. a legújabb műről mérei gyula akadémikus, egyetemi tanár, a kötet főszerkesztője nyilatkozott az mti munkatársának.

- egy nagy történeti szintézis esetében, mint ennél a múlt is, természetesen „csoportmunka”, folyik: a sorozat minden egyes kötetét, korszakát egységes szerkesztői elvek kimunkálása előzte meg. mivel, tömören fogalmazva, ez a korszak a tőkés polgári viszonyok történetének előjátéka, a feudalizmusból a kapitalizmusba való átmenet időszaka, érthetően az eddigieknél nagyobb figyelmet fordítottunk a gazdaság-, a társadalom-, a kultúra- és az intézménykutatásokra.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / megjelenés előtt... 1. folyt./rj

ebből következően ezeket új módon, széles összefüggésükben tárgyalják az egyes részek. így első ízben kerül az olvasókörzönség elé a korszak teljes magyarországi és erdélyi gazdaságtörténete, a gazdaságtörténeti elemzéseket az 1960-as évek óta megjelent külföldi és hazai /országos és tájtörténeti/ szakirodalom figyelembevételével, a kötet szerzőinek kiegészítő, egyes esetekben alapozó kutatási eredményeit felhasználva készítettük el. munkánkhoz a legkorszerűbb gazdaságtörténeti elemző módszereket, így az úgynevezett faktoranalízist, sőt a számítógépes adatfeldolgozást is igénybe vettük.

- az ismeretes, hogy a feudalizmusból a kapitalizmusba való átmenet időszaka nyugat-európában több évszázadon keresztül tartott. Magyarországon viszont a xviii. század második felétől kezdődően, s főleg 1790 és 1848 között, tehát igen rövid idő alatt játszódott le. a kötet anyagának rendszerbeillesztésekor világosan kirajzolódott, hogy ennek az átmenetnek kelet- és közép-európa valamennyi országára jellemző tünete, hogy - a feudális társadalmi viszonyok továbbélése miatt - nehezen, torzultan ment végbe, s minden esetben befejezetlen maradt. hazánkban az évszázadokra visszanyúló történelmi előzmények különösen felizzították az önmagát túlélt, létét makacsul védő régi és a csiráiban már bontakozó, áttörni iparkodó, ám a feudális gátaktól akadályozott új közötti ellentétet. az átmenet első szakaszára a gazdasági életben is általánosan jellemző volt a távoli piacoknak szánt, a robotra alapozott nagy tömegű mezőgazdasági árutermeletés; s 1848-ig az maradt a termelés jellemzője. a tőkeképzés majdnem lehetetlen volt, a beruházási szándékokat akadályozta az ősiség, s a kölcsönök visszafizetésének időpontja - ha perre került sor - bizonytalanná vált a feudális bírósági eljárás miatt és ezek révén kinzó volt a hitelhiány. mindezeket a gondokat csak tetéizte a bécsi kormány gazdaság-, elsősorban vámpolitikája. az ezekről szóló részletes kutatási eredmények kötetünkbe kerülnek először nagy nyilvánosság elé. /mti/

bb. 2. félidejében a rostlen feldolgozása

i/os/pá/rj pp hgy

1980. november 19.

a rostlen betakarítását az idén - a többi szántóföldi növényhez hasonlóan - csakrem egyhónapos késéssel kezdhették meg a gazdaságok. a hűvös, nedves időjárás ellenére általában kimagasló átlagtermést takarítottak be, győr-sopron megyében az országos átlagot 20 százalékkal múlták felül. a gazdag termés nagymértékben köszönhető annak, hogy ebben az évben a rostlen száz napig tartó növekedését alig-alig gátolták a gyomnövények. a szombathelyi rostlentermesztési kutató állomás többéves kísérleti munkájának eredményeként ugyanis a gazdaságok nagy hatáshoz, speciális gyomirtószer kombinációt alkalmaztak. ezen kívül jól bevált, még az ezévi csapadékos időjárás mellett is, az esőztető-öntöző berendezések használata. a betakarítás nehéz és sok kézierőt igénylő munkálatait az idén öt lentermesztő gazdaságban új technológiával váltották fel. kísérletképpen hengerbálázó gépeket állítottak üzembe, melyekkel nemcsak az amugyis szükösen rendelkezésre álló kézierőt takarították meg, hanem a gyorsabb és biztonságosabb begyűjtéssel csökkentették a betakarítás veszteségeit, s a len minőségét is sikerült megóvni. a hengerbálázó technológiát jövőre már várhatóan a termőterület 60 százalékán alkalmazzák majd, az idei kedvező tapasztalatok alapján ugyanis a rostlentermesztő gazdaságok 30 bálázógép megvásárlását határozták el.

jelenleg félidejénél tart az idei rostlen feldolgozása a gubozás, vagyis a magok kicséplése. a négyezer hektárnyi termőterületről betakarított gubóskoró feldolgozásának eddigi eredményei kedvezőek, a számítások szerint meglesz a jövőre szükséges 60 vagonnyi, jó minőségű len-vetőmag. minőségileg az idei rostlentermés jó közepesnek mondható, többsége - a szálak magasságát alapul véve, másodosztályú. a lenkorók beltartalma azonban a múlt évi termés mutatóit jelentősen felülmúlja. a gubózás, mellyel párhuzamosan megkezdődött a len áztatása is, még ebben a hónapban befejeződik. az idei, a tervezettnél magasabb hozamu rostlen-termésből a lenfonó- és szövőipari vállalat 1000 tonna tilott lent állít elő, amely a rendkívül keresett lenvásznak, szövetek alapanyagául szolgál. /mti/

bb. 3. a sándor mátyás a televízióban.

i/kj/rj bc hgy

1980. november 19.

befejeződött a magyar televízió legnagyobb kooprodukciós vállalkozása: magyar-francia-nszk-olasz közös alkotás született verne gyula világhírű regényéből, a sándor mátyásból. a 6 részes sorozat epizódjait december 9-től, kedd esténként láthatják a magyar adásban.

a nagyszabású alkotás főrendezője jean pierre decourt, aki számos több-részes francia filmnek - közöttük a magyarországon is népszerű arsene lupin-sorozatnak - a forgatását is irányította. a forgatókönyvet a regény alapján claude desailly írta. sándor mátyást - majd a későbbiekben antekirtt doktort - bujtor istván alakítja, akire a nagy romantikus hősök megjelenítőjeként ismert, neves külföldi művészeket megelőzően esett a választás. namir szerepében papadimitru athina látható.

az alkotás konzultáns dramaturgja, békés józsef elmondta: 1979 februárjában egyeztek meg a televíziós partnerek a film elkészítésében, s a forgatás csupán száz napot vett igénybe. a felvételeket főként jugoszláviában - dubrovnik, pakleni otoci és a hvar-sziget gyönyörű környezetében -, valamint magyarországi és olaszországi helyszíneken rögzítették.

verne regényéhez képest némileg módosították az epizódok cselekményét. a történet időpontját a magyar viszonyoknak megfelelően csaknem 20 évvel „visszaigazították”, az író művében ugyanis 1867-et jelölt meg időpontul, amikor magyarországon elképzelhetetlen volt a regényben jelzett forradalmi helyzet.

a leglényegesebb változás a szereplők korábbi megjelenése a színen, már az első epizódokban feltűnik például a fiatal bathory péter, valamint pescade és felesége, matifon is, akik az eredeti alkotásnak csupán a második részében szerepelnek.

a decembertől képernyőre kerülő verne -regényből első ízben készült tv-program, a mozilátogatók viszont - évekkal ezelőtt - már megismerkedhettek a romantikus történet amerikai filmváltozatával. /mti/

-4-

bb. 4. dzsesszhétvége szegeden

i/kj/bc/gw hgy

1980. november 19.

kilencedik alkalommal rendezik meg a magyar rádió - november 21. és 23. között - a szegedi dzsessznapokat. a háromnapos seregszemlén találkoznak neves hazai együttesek, valamint a dzsesszélet olyan kiemelkedő egyéniségei, mint a világhírű dzsesszorgonista, a holland jasper van hoff, a tengerentúli koncertpódiumokon is sikeresen szereplő, fuvós hangszereken játszó lengyel zorniew namislowsky, valamint jimmy wood amerikai nagybőgős és hárfitársa, allen queen dobos.

a programok egy részét élő adásban közvetíti a rádió, így november 21-én 20.58-tól a petőfi-adón jimmy wood műsorát hallhatják az érdeklődők. a szegedi kisszínházban, az ifjusági házban, valamint a józsef attila tudományegyetem aulájában felcsendülő dzsesszkoncerteket hangszalagra rögzítik, s későbbi időpontokban tűzi műsorára a rádió. /mti/

bb. 5. nemzetközi macskakiállítás budapesten

i/za/ve/pp/gw hgy

1980. november 19.

első ízben rendez nemzetközi macskakiállítást a magyar macskabarátok és tenyésztők országos egyesülete budapesten. az eseményre november 29-én, 30-án kerül sor a népstadion press-termében. a hazai kiállítókon kívül a szocialista országok, valamint ausztria, belgium, hollandia és az nszk tenyésztői is felvonultatják perzsa, sziámi, európai, burmai, abesszin és rex cicáikat a seregszemlén. a versenybe benevezettekről végső döntést nemzetközi bírálóbizottság mondja ki. /mti/

bb. 6. az idén több mint 3.7 millió utast szállítottak a balatoni hajók és kompok

szé/ká/gw hgy

1980. november 19.

a balatoni személyhajók az elmúlt vasárnap közlekedtek az idén utoljára. a kompok azonban még ellátják a tihanyrév - szántódrév közötti átkelő forgalmat.

/folyt.köv./

- 5 -

bb. 6. /az idén több mint...folyt./gw

a mahart balatoni üzemigazgatóság elkészítette a nyári forgalom gyors mérlegét. eszerint a személyhajókon 2.001.400 utast szállítottak, míg a kompokon eddig 1.739.900-an utaztak. a vizen átkelt gépjárművek száma megközelíti a 450.000-et.

a balatoni hajósokra a nyári szezonban nagy teher nehezedett, hiszen gyakorlatilag változatlan hajóparkkal bonyolították le a fokozódó forgalmat. a balatoni hajózásban azonban minőségi fejlődés következett be. a régi, kiöregedett hajók, -helka, tátika, jókai - helyén az idén két, egyenként 400 személyes katamarán közlekedett. ezekben a nyokban készül el a füred nevet viselő - ugyancsak 400 személyes - katamarán, amelynek próbautját még idén megtartják. /mti/

- . -

bb. 7. 130 ezer aranyozott virgács

tóa/ká/gw hgy

1980. november 19.

az erdei termékeket feldolgozó és értékesítő vállalat zalai kirendeltsége gondoskodik arról, hogy mikuláskor a cukorka, csokoládé és más ajándékok mellett virgács is kerüljön a cipőbe. a vállalat műhelyeiben 130 ezer nyírfaágból kötött aranyozott virgácsot készítenek és szállítanak a dunántúli városok és falvak üzleteibe. /mti/

- . -

bb. 8. bükk-szentkereszt télen is

kör/ká/gw hgy

1980. november 19.

az ózondus levegőjű bükk-szentkereszt, amelyet több mint fél évszázada rendszeresen felkeresnek a szívbetegségben, légzőszervi megbetegedésben szenvedők, az utóbbi években nemcsak nyári, de téli üdülőhely is lett. a bükk tetején, festői környezetben, fenyőerdők között fekvő községhez tartozó lófőtisztáson és a bagolyhegyen eddig mintegy négyszáz hétvégi ház épült fel és több mint százra tehető azoknak a korszerűsített lakóépületeknek száma, amelyek fizetővendégeket fogadnak. a községi tanács az utóbbi években több mint kétmillió forintot fordított a községi utak rendbehozatalára. korszerűsítették a borostyán éttermet jelentősen javították a vendégek ellátását. jelenleg is több mint háromezren vendégeskednek a hegyi faluban. /mti/

- 6 -

bb. 9. tokaj-hegyaljai szőlőoltványok 250 hektárra

kör/ká/gw hgy

1980. november 19.

tokaj-hegyalja oltványtermelő gazdaságaiban megkezdték a telepítésekhez szükséges szőlőoltványok felszedését. a legnagyobb termelő, a tokaj-hegyaljai állami gazdaság, továbbá a tarcali szakcsoport, a csobajai tsz és a tállyai szakszövetkezet összesen nyolcszázezer oltványt tárol az őszi, valamint a tavaszi telepítésekhez.

a szeszélyes időjárás ellenére az oltványok jól beértek, nagyobb részük első osztályú. a telepítéshez hagyományos fajtákat, nagyjából furmintot és hárslevelűt, kisebb részben pedig sárgamuskotályt készítenek elő.

a most felszedésre kerülő mennyiség mintegy kétszázötven hektár beültetéséhez elegendő. /mti/

- . -

- 7 -

bb.10. Lóból nem árt meg a sok?! - fellendülő tenyésztői kedv
i/jf/tr/pp/ig hgy 1980. november 19.

hosszu évek visszaesése után 1980 várhatóan a lótenésztés első jó éve, lesz, erre lehet következtetni az országos lótenyésztési felügyelőség adataiból. 1980-ban az elmúlt 5 év bármelyikéhez mérve is több anyagállattól várnak utódot, s ez szép reményekkel biztat 1981-re is.

pál jános, a felügyelőség főigazgatója az mti munkatársának elmondotta: bár az állami nagyüzemek és tsz-ek jelentősen már nem növelik állományukat -, a földmunkákat időközben teljes egészében a gépekre bízta -, a két évvel ezelőtti megjelent kormányrendelet nyomán azonban a kistermelők egyre-másra kötik be istállóikba az ujonnan vásárolt lovakat. egy-egy másfél éves, hidegvérű csikóért ugyan 20.000 forintot is elkérnek az állatvásárokon, illetve a tsz-ek lótenyésztő telepein, de még ilyen ár mellett is van érdeklődés. /két éve hasonló lóhoz, féláron, is hozzá lehetett jutni./

a rendelet, amely a tsz-tagok számára lehetővé teszi a háztáji lótartást - amire korábban nem volt lehetőség - azt is eredményezte, hogy az elmúlt évinél kereken ezerrel több kancától várnak utódot, mintegy jelezve: a növekvő energiaköltségek, kivédésének, egyik útja-módja, - legalább is a kisgazdaságokban - a lóállomány növelése, az állati vonóerő fokozása. a kistermelők mindenekelőtt a nagyobb testű, „rámás”, lovakat keresik. ezek egyedül is „elbánnak”, a koccsival, az ekével, utódai pedig akár vágólokként, vágócsikóként is jól értékesíthetők. /a terimpex a vágólovakból korlátlan mennyiség értékesítésére, átvételére vállalkozik/. javítja a kistermelők lehetőségeit, hogy az állami méntelepeken a fedezés továbbra is ingyenes.

az ideai szezonban - nem végleges adatok szerint - közel 27 ezer kancát fedeztettek az országban. a lóállomány kereken százhuszszázres. a felügyelőség adatai szerint néhány megyében az átlagosnál nagyobb mértékben nőtt a tenyésztői kedv, amely jelenleg országosan jónak mondható. borsodban 13,5 százalékkal, hajdu-biharban 13,2 százalékkal több kanca várt csikót, mint tavaly. ennél is jobb a helyzet fejér megyében, ahol 18 százalékkal több kancát fedeztettek az ideai szezonban.

a kistermelők, a háztáji gazdák földjein egyre több lovat látni munkában, de nemcsak ott; a szántás mellett a lófogatok takarmányt szállítanak, fuvarozásra is vállalkoznak és egyre gyakrabban a kistermelők állatszaporulatát, például a malacokat, süldőket viszik az állatpiacokra. /mti/

08.00/ig - 8 -

820
3P

bb.11. vasuti alagutápités - rekordidő alatt

ráb/ká/ig hgy 1980. november 19.

rekordidő, öt hónap alatt ujjaépítettek a nógrád megyei becske határában egy vasuti alagutát a dorogi szénbányák brigádjai. a máv megrendelésére a szénbányák szabadalmi eljárásával erősítették meg a 220 méter hosszú, nagy átmérőjű vasuti alagutát. szakaszonként kibontották és eltávolították az alagut elhasználdott régi bétését, majd egy hasonló berendezéssel folyékony betont löttek nagy nyomással az alagut teljes héjszerkezetére, amelyre előzőleg a betont összefogó acéltüskéket és acélrácsokat szereltek fel. a gyors és termelékeny eljárással 20 centiméter vastagságú, rendkívül szilárd és tökéletes vízzáró réteget képeztek az alagut köpenyén. összesen 110 tonna acél és 1600 tonna beton beépítésével erősítették meg az alagutát. ezzel az ugynevezett „löttbetonos”, eljárással több évtizeddel meghosszabbították a fontos vasuti műtárgy élettartamát.

hagyományos betonozással 15-16 hónapig is eltartott volna a 220 méter hosszú alagut ujjaépítése. a dorogi szakemberek folyamatos munkarendben, éjjel-nappal, szombaton és vasárnap is dolgozat. a munkaidő alapos kihasználása céljából vasuti kocsisoron dolgozott a „betonágyu”, is, s e mozgó géplánccal gyorsították az acélrácsok szerelését, a szükséges építőanyagok helyszínre szállítását. /mti/

Vasuti szerelvényre telepíték az összes gépet, berendezést. ezzel a

bb.12. az ország legnagyobb erdei csemetekertje

káp/ká/ig hgy 1980. november 19.

a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaságban megkezdtek az ország legnagyobb erdei csemetekertjének kialakítását. lad-gyöngyöspusztán a faiskolát száz hektárosra bővítik, ahol a legkorszerűbb módszerek alkalmazásával évente akár egymillió fenyő- és lombos csemetét, diszcszerjét is elő tudnak állítani. a kijelölt területen hozzáálltak a talaj egyengetéséhez, forgatásához, műtrágyázásához. öntöző berendezést szerelnek fel, étkezővel ellátott épületet, hűtő- és tároló raktárhelyiségeket építenek. gondoskodnak az egyes munkafolyamatok gépesítéséről is. /mti/

08.10/ig - 9 -

820
3P

bb.13. vadeltáró övezeteket alakítanak ki a baranyai tsz-ek

igó/ká/ig hgy

1980. november 19.

a baranyai termelőszövetkezetek flödjein rendkívül elszaporodtak a nagyvadak, számuk jelentősen meghaladja a terület vadeltáró képességének mértékét és emiatt tetemes - évente több millió forintra rugó - kárt okoznak a mezőgazdasági kultúrákban. vaddisznóból például háromszorta több van, mint amennyit a növénytakaró állapota és a vadbiológiai helyzet indokolha.

a szakemberek baranya különböző tájegységein tizennyolc termelőszövetkezet vadkárait mérték fel. kiderült, hogy a vadak által veszélyeztetett terület meghaladja a szántóföldek 60 százalékát, sőt a mecsek és a zselic, valamint a dráva mentén a 80-85 százalékot is eléri. a ténylegesen károsodott terület aránya tavaly 30 százalék volt, ami - a vizsgált tsz-ek esetében - 15 ezer hektárt jelentett. kártérítésként 1,9 millió forintot kaptak tavaly, túlnyomórészt általánudijas megállapodások alapján. ennél viszont jóval nagyobb a vadkár.

a vizsgálat során megállapították, hogy a vetésszerkezet megváltoztatása több kukorica, stb., továbbá a nagytáblás és a tömbösített művelési mód elterjedése az erdőhöz hasonló létfelteleteket nyújtó területtá avatta a mezőgazdasági üzemek által hasznosított földeket. csak hogy a vad - sajátos életmódja folytán - nem csupán a táplálkozásával okoz tetemes kárt a növényi kultúrákban, hanem legalább akkora, vagy még nagyobb pusztítást okoz a mozgásával, fekvésével, rágásával, kaparásával. ily módon nemcsak a termést dézsmálja meg, hanem a szántóföldek művelhetőségét is károsan befolyásolja.

a vizsgálat tapasztalatai nyomán különféle intézkedéseket tesznek a vadkárok csökkentésére. a szántók és az erdők táplálkozásánál ugynevezett vadeltáró övezeteket alakítanak ki: meghatározott területeken takarmányokat vetnek avégett, hogy a vadak ne hatoljanak be a nagyüzemi táblákra. a vadásztársaságok nyáron is etetik a vadakat - kiváltképpen a vaddisznókat - és így helyhez kötik őket végész időtartamára. a tsz-ek segítséget nyújtanak ehhez, hiszen a vadásztársaságok képtelenek volnának annyi takarmányt termelni. /mti/

Va területnyelés

08.20/ig

- 10 -

10^{SP}

bb.14. tévélottó-sorsolás

gk/mo hgy

1980. november 19.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott tévélottó-sorsoláson a következő számokat húzták ki:

13, 34, 50, 75, 89.

/mti/

-.-

bb.15. kitüntetés

z/ig hgy

1980. november 19.

az elnöki tanács somkúti józsefnek, a nehézipari építő vállalat nyugdíjas igazgatójának a párt- és munkásmozgalomban végzett több évtizedes munkája elismeréseként - hetvenedik születésnapja alkalmából - a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetését somogyi sándor, az mszmp kb tagja, a budapesti bártbizottság titkára szerdán adta át. /mti/

-.-

v

bb.16. tudományos diákköri konferencia keszthelyen

tóa/ká/ig hgy

1980. november 19.

az egyetemista fiatalok alkotóképességének kibontakoztatására, előadói és vitakészségük fejlesztésére szerdán tudományos diákköri konferenciát rendeztek a keszthelyi agrártudományi egyetemen. a környezet- és növényvédelemről, állattenyésztésről, növénytermesztésről, valamint ökonómiai témákról 50 tudományos előadást tartottak az egyetem tudományos diákköreinek harmad-, negyed- és ötödéves hallgatói. a tudományos konferencián részt vettek a hallei és a tartui agrártudományi egyetem, valamint a krakkói és a nyitrai mezőgazdasági főiskola szakoktatóinak és diákköreinek képviselői is. /mti/

-.-

12.00/ig

- 11 -

12^{SP}

bb.17. új körzeti rendelő - terven felül

ber/st/ig hgy

1980. november 19.

új körzeti rendelőt adtak át szerdán a tát községhez tartozó mogorósbányán. ebben az ötéves tervidőszakban ez az ötödik új komárom megyei körzeti rendelő. a korábbiakat a tervnek megfelelően adták át, a tati rendelőt terven felül, nagyrészt helyi erőből, a lakosság és a környező üzemek számottevő segítségével hozták létre. ezzel 140 fölé emelkedett a megyében a körzeti rendelők száma. /mti/

bb.19. vezetékes ivóvíz hollóstatón

kör/st/ig hgy

1980. november 19.

szerdától már rendszeresen szolgáltat ivóvizet a bükk tetején, lévő hollóstatói üdülőhelynek a több mint hatmillió forintos költséggel létesített 5 kilométeres új vezetékek, hollóstatón egy ötven köbméteres tárolót is létesítettek, a vezetékes ivóvízellátás megoldása lehetővé teszi az üdülőterület továbbfejlesztését. /mti/

bb.18. ezer dél-baranyai kiskertben vetik a primőrök királynőjét

igó/st/ig hgy

1980. november 19.

a hagyományoknak megfelelően erzsébet és katalin napja, azaz november 19. és 25. között vetik el az áttelelő zöldborsót dél-baranyában. korai érése, kitűnő zamata és magas cukortartalma miatt ezt a fajtát a primőrök királynőjének nevezik. tájhoz kötött növény: ott terem, ahol a legtüzesebb magyar vöröshorok - a villány-siklói dombok déli lankáin, a hegyvonulat kedvező fekvése és az éghajlat szubmediterrán jellege megóvjá a borsót a kifagyástól, ezért lehet - az országban egyedül itt - késő ősszel földbe tenni a magot. ennek köszönhetően dél-baranyából kerül az asztalunkra legkorábban a kedvelt tavaszi levesnek vagy zsenge főzeléknek való primőr, rendszerint két héttel hamarabb, mint hazánk más vidékeiről. a siklói és a villányi áfész körzetében - hét faluban - mintegy ezer kistermelő veti az áttelelő zöldborsót ezekben a napokban. sok helyütt a szőlősorok közé szórják a magot, aminek az az előnye, hogy a tőkék megvédik a széltől és a fagytól a kiszorított növényt, tavasszal, a természedés után pedig a borsó zöld részei bekapálva nitrogénnel gazdagítják a talajt. a szövetkezetek nemesített vetőmaggal látták el a gazdákat, akik a terméssel fizetik majd vissza a mag árát. a mostani enyhe, csapadékban gazdag időjárás kedvez a vetésnek és a kelésnek. az őszi vetés mértékéből ítélve mintegy félmillió kilogramm zöldborsóra lehet számítani a jövő év tavaszán dél-baranyában. /mti/

12.10/ig

12¹⁰
3P

bb.20. szerdán bécsbe utazott

k/csákve/dg/ig hgy

1980. november 19.

az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ magyar tagjainak küldöttsége, uszta gyulának, a fir alelnökének, a magyar partizánszövetség főtitkárának vezetésével, a delegáció részt vesz a fir vezetőségének kétnapos ülésén. /mti/

bb.21. karbantartási szeminárium ózdon

hag/st/ig hgy

1980. november 19.

az iparág mintegy tíz hazai vállalatának részvételével kohászati karbantartási szeminárium nyílt meg szerdán ózdon a technika házában, a háromnapos rendezvényen az ország különböző üremeiből mintegy hetven szakember vesz részt és a géppark folyamatos üzemeléséhez nélkülözhetetlen karbantartásról tizennyolc előadás hangzik el. a téma fontosságát mutatja, hogy csak a vendéglátó gyárban, az ózdi kohászati üzemekben egyetlen esztendő alatt csaknem százmillió forintot költenek a termelőeszközök karbantartására és felújítására. a most megnyílt szemináriumon a legkorszerűbb módszereket ismertetik, amelyek lehetővé teszik a költségek csökkentését és az elvégzett munka minőségének javítását. /mti/

bb.22. magyar siker a bbc nemzetközi kórusversenyén

t/kj/dg/ig kz

1980. november 19.

magyar sikerek születtek a bbc „énekeljenek a népek”, elnevezésű nemzetközi kórusversenyén. a kamarakórusok kategóriájában a pécsi nevelők háza kamarakórusát, a nagykórusok versenyében pedig a váci vox humana énekkart ítélték a legjobbnak, a vox humana a versenyen nyújtott kimagasló teljesítményéért kiérdemelte a bbc nagydíját, az ezüst rózsás serleget is.

a díjakat Gareth Walters, a bbc zenei osztályának képviselője szerdán budapesten, a magyar rádióban adta át az énekkarok képviselőinek. /mti/

12.45/ig

13⁴⁵
3P

- 13 -

bb.23. építő szövetkezetek és kisiparosok együttműködése
kaposváron

gom/st/ig kz

1980. november 19.

a szolgáltatások javítása céljából összehangolják tevékenységüket a kaposvári építőipari szövetkezet és a helybeli építő- és szakipari tevékenységgel foglalkozó kisiparosok. erről ir- tak alá szerződést szerdán kaposváron az ipari szövetkezetek so- mogy megyei szövetségének, valamint a kisiparosok megyei elnökségének vezetői. a megállapodás kiterjed a közös felvevő iroda működtetésére, a munkák ésszerű elosztására. segítik a magánszektorban dolgozók anyagbeszerzését, s gépet, járművet is kölcsönöznek számukra. közösen oldják meg a dolgozók szakmai továbbképzését, az új technológiák, eljárások alkalmazását. a kisiparosokat is bevonják a szövetkezeti termékbemutatók ren- dezésébe, a szakmai versenyekbe, megszervezik a műszakilag ki- emelkedő kisipari találmányok, újítások sorozatgyártását, hasznosítását. az egy-két fős szolgáltatóegységeket átadják a kisiparosoknak. a kiszöv mellett működő jogi iroda ezentul a kiosk-tagok rendelkezésére is áll, ahol egyebek között megkötik szerződéseiket. a két szervezet közösen oldja meg a szakmunkás- tanulókat, nyugdíjasokat, illetve mellékfoglalkozásuak alkalmazását. a lakosság részére végzendő javítások, a lakóépületek korszerű- sítése és karbantartása mellett közös feladataik közé tartozik a városi tanács művelődési és egészségügyi intézményeinek kar- bantartása is. mindezt garanciális felelősséggel kötelesek el- látni.

a kiszöv, valamint a kiosk somogy megyei irányítói a kaposvári minta nyomán a jövőben az építők együttműködését kiterjesztik az egész megyére. /mti/

- . -

bb.24. baleset

gg/ig kz

1980. november 19.

miskolcon, a lenin kohászati művek területén, egy vas- uti mozdony elütötte varga ferenc 38 éves tolatásvezető, halmaji lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek vizs- gálatát a rendőrség szakértő bevonásával folytatja. /mti/

- . -

13.00/ig

- 14 -

14¹⁰
3P

bb.25. időjárásjelentés

ig kz

1980. november 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. november 19.-én
12 órakor:

hideg éjszaka

az atlanti-óceán felett alacsony nyomású légköri képződ- mény helyezkedik el. emiatt a brit-szigeteken, valamint európa nyugati partvidékén változékony, csapadékos az idő. hasonlóan változékony az idő észak- és középeurópa nagy részén is. karé- lia-feletti középponttal nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. ennek áramlási rendszerében északnyugat felől hideg levegő halad a kontinens belseje felé. vonulását időnként erősen megnövekvő felhőzet, szörványosan eső, zápor, gyakran erős, időn- ként viharos szél jelzi. az érintett területeken egyre hűvö- sebbre fordul az idő, bár a hőmérséklet csúcserőteke általában még 1-4 fokkal magasabb mint a sokéves átlag.

házáinkban kedden változóan, helyenként erősen felhős idő volt. főleg az esti és az éjszakai órákban esett többfe- lé eső, a szerda reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége az ország északi felében 2-7, délen viszont 10-15 mm volt álta- lában. kedden a hőmérséklet csúcserőteke az ország nagy részén 10-15 fok között alakult. szerda hajnalra pedig általában 3-8 fokig hűlt le a levegő, ma a délelőtti folyamán felhőátvonulá- sok voltak, már csak néhány helyen esett eső, pécs környékén a délelőtti órákban zivatar volt. az északnyugati szél sokfelé erős, főleg a dunántúlon helyenként viharos volt. a hőmérséklet 11 órakor 7 és 11 fok között alakult.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 8,0 fok volt, ez 4,0 fokkal magasabb mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten 8 fokot mértek, a tengerszintre átszá- mított légnyomás 1018 mbár, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

szerdán felhőátvonulások, legfeljebb keleten néhány he- lyen esővel. csütörtökön általában kevés felhős idő. hajnal- ban párásság, fokozatosan mérséklődő erős, sokfelé viharos északnyugati, északi szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 2, plusz 3. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 6, 11 fok között.

a duna vízállása budapestnél 220 cm, hőmérséklete 5,6 fok. /mti/

- . -

13.10/ig

- 15 -

14¹⁰
3P

bb. 26. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980.
november 19-én 14.00 óráig

ig kz 1980. november 19.

1. magyarország története ötödik kötete
 2. félidőben a rostlen földolgozása
 3. sándor mátyás a televízióban
 4. dzsesszhétvége szegeden 11. jav. /
 5. nemzetközi macskakiállítás
 6. a balatoni hajók és kompok
 7. 130 ezer aranyozott virgács
 8. bükk-szentkereszt télen is
 9. tokaj-hegyaljai szőlőoltványok
 10. fellendülő tenyésztői kedv
 11. vasúti alagutépítés 12. jav. /
 12. az ország legnagyobb erdei csemetekertje
 13. vadlezáró övezetek 13. jav. /
 14. tévélottó-sorsolás
 15. kitüntetés
 16. tudományos diákköri konferencia
 17. új körzeti rendelő
 18. vezetőkes ivóvíz hullóstetőn 16. jav. /
 19. ezer dél-baranyai kiskertben vetik a primőrök királynőjét
 20. szerdán bécsbe utazott
 21. karbantartási szeminárium
 22. magyar siker a bbc nemzetközi kórusversenyen
 23. építő szövetkezetek és kisiparosok együttműködése
 24. baleset
 25. időjárás 17. jav. /
 26. hírjegyzék
1A k. jav. az 5-ös, az 5. jav. a 6-os gyorsútvonal megl. /
- /mti/

bb.27. negyedszázad selyemben - kiállítás és sajtótájékoztató
a selyemipar fejlődéséről

t/os/z/pp/ig hgy 1980. november 19.

fémszálalás szövetek, matlásszé anyagok, jacquard ruhák - alig több mint két évtizeddel ezelőtt e termékek jellemezték a magyar selyemipart, az elmúlt negyedszázad fejlődésének történetéről, eredményeiről ad számot az a kiállítás, melyet szerdán nyitottak meg a tit természettudományi stúdiójában. a kiállítás megnyitását követő sajtótájékoztatón elmondották, jelenleg a magyar selyemipar vállalat 53 millió négyzetméter kész szövetet termel, melyek között egyre több a világpiacon is versenyképes, korszerű, jó minőségű divatos anyag, a többi közt például a svájci hepatext cégtől vásárolt konow-how alapján, együttműködés keretében, terjedelmesített poliészter fonalból gyártott természetes selyem hatású kelme.

/folyt. köv. /
14.00/ig

- 16 -

14²⁰
3P

bb.27. /negyedszázad 1.folyt./ig

e termékcsaládból - melynek tagjai az arizona, a premier, és a susanne az idei őszi brv-n nagydíjat nyertek - 1 millió négyzetméternyi kerül a hazai és a külföldi üzletekbe, a divatszövetek mellett jelentős részarányt képvisel a vállalat termelésében a bélésszövet-gyártás, a hazai konfekcióipar számára nélkülözhetetlen és egyre nagyobb mennyiségben szükséges kellékanyagok korszerű előállításának feltételeit is külföldi kooperáció segítségével teremtették meg, az nszk-beli enka céggel kötötték együttműködési megállapodást, ennek eredménye már a ponge nevű könnyű, mérettartó viszkózbélés, mely az őszi lipcsei vásáron aranyérmet nyert, az idén két millió négyzetmétert gyártanak belőle.

a kiállítás - melyre meghívták a magyar selyemipar legnagyobb külföldi vásárlóit, például a szovjetunió és jugoszlávia kereskedelmi képviselőit - egyben nyitányát jelentti a selyemipar fejlődésével foglalkozó szakmai programnak, melynek során a textilipari műszaki és tudományos egyesület a magyar selyemipar vállalattal közösen, csütörtökön tudományos tanácskozást tart a tit természettudományi stúdiójában.
/mti/

bb.28. fejlesztés a láng gépgyár dombóvári üzemében

bbh/st/ig kz 1980. november 19.

Új üzemi létesítményeket adtak át szerdán a láng gépgyár dombóvári gyáregységében, százötvenkétfélmillió forintos költséggel 2600 négyzetméter alapterületű új szerelőcsarnokot, 1500 négyzetméteres, raktárakat is magába foglaló segédüzemi csarnokot és újabb szociális helyiségeket, köztük háromszáz adagos melegítőkonyhát létesítettek a dombóvári üzemben.

a fejlesztés növeli a gyáregység teljesítőképességét, s jelentősen javította a munkakörülményeket, az új üzemszarnokban az eddiginél több kazánt és paradicsomfeldolgozó berendezést készítenek, s külföldi megrendelésre megkezdik csarnok acélszerkezetek gyártását is. /mti/

14.25/ig

13²⁰
3P

15.10

- 17 -

bb.29. felhasználható: 17.45-től !

tárlattal nyitották meg tatán a csehszlovák kultúra napjait
ber/st/ig kz 1980. november 19.

frantisek jurik pozsonyi festőművész tatabányai kiállításával nyitották meg szerdán a városban és a városkörnyéki községekben a csehszlovák kultúra napjait. a kuny domonkos múzeumban megrendezett tárlaton a művész 40 akvarelljét mutatják be. ugyancsak a várban szerdán barokk zeneművekből adott hangversenyt a szlovákiai lean hangszentrio. a kéthetes program során további kiállításokat nyitnak. bemutatják csehszlovákia 35 éves fejlődését, a csehszlovák tájakat, városokat. fellépnek a komarnói magyar területi színház művészei, a komarnói szakszervezetek háza napsugár bábegyüttese, valamint a hajósok táncegyüttese is. /mti/

bb.30. felhasználható: 18 órától !

földi péter kiállítása rétságon
csiz/st/ig kz 1980. november 19.

a rétsági asztalos jános művelődési központban szerdán megnyitott földi péter festőművész kamaratárlata. a kiállításon a művész tizenöt olajképe látható.

földi péter somoskőujfalun született, ma is ott él és alkot. pályája nem festőnek indult, a budapesti bláthy ottó villamosipari szakközépiskola elvégzése után évekig a salgótarjáni kohászati üzemek villanyszerelője volt. munkája mellett végezte el az egrai tanárképző főiskolát, s azóta somoskőujfalun tanít. művészi munkásságának elismeréseként elnyerte a derkovits ösztöndíjat, szot díjat kapott és a salgótarjáni tavaszi tárlat egyik fődíjasa lett. /mti/

14.35/1g

15⁴⁵
3P

bb. 31. kooperációk segítik az ipari szövetkezetek exportjának növelését

ö/os/hag/dob/lász/tóa/blb/bty/kal/z/pp/gw kz 1980. november 19.

cipő, kabát, női ruha, stilbutor és mobil daru - a szövetkezeti ipar termékeinek egynegyede jelenleg külföldi piacokra készül. az ipari szövetkezetek az idén mintegy 12 milliárd forint értékű terméket gyártanak külföldi megrendelésre. az országban működő 890 ipari szövetkezetnek több mint a fele termel - a hazai igények kielégítése mellett - exportra is. gyártásaik egyre versenyképesebbek: az elmúlt esztendőben mind a szocialista, mind pedig a nem rubelelszámolású exportjuk dinamikusan emelkedett. az utóbbi különösen számottevő - 1975-höz viszonyítva mintegy 60 százalékos - növekedést mutat. a külföldön értékesített termékek között, a korábbiakhoz hasonlóan, ma is a textil-és ruházati termékek képviselik a legnagyobb arányt, de örvendetes, hogy a gép-és műszeripari, hradástechnikai, járműipari termékek is egyre inkább felveszik a versenyt, megfelelnek a magasabb minőségi követelményeknek. a kisüzemek műszaki-technikai színvonalának emelését, a korszerű szervezési, piacutatási módszerek meghonosítását jól szolgálják a külföldi partnerekkel létrehozott kooperációs kapcsolatok, a know-how és licenc vásárlások. jelenleg már több mint 100 termelési kooperáció van érvényben s ezek közül 63 az v. ötéves tervidőszakban jött létre. az export gazdaságosságát növelő és a belföldi ellátást is javító termelési együttműködések megteremtésében egyre jelentősebben szerepet vállalnak a külkereskedelmi vállalatok. például a hungarocoop az utóbbi esztendőben saját pénzügyi alapjaiból több mint 100 millió forintot adott át exportnövelő beruházásokra.

a budapesti gépipari szövetkezetek nem rubelelszámolású exportja már meghaladja a félmilliárd forintot. legnagyobb mértékben a közlekedési eszközök exportját növelték, de jelentősen emelkedett a gépi berendezések kivitele is. ezek sorában számottevő az a kooperációs megállapodás, melyet a villamosgép-és alkatrészgyártó ipari szövetkezet a svájci bieri céggel kötött. a lakótelepi lakások fűtésénél használható melegvíz keringtető szivattyúk gyártását az idén megkezdték; a kooperáció jelenlegi fázisában az alkatrészeknek csak bizonyos részét készíti és a teljes összeszerelést végzi a villgép. a kooperációban a külföldi partner visszavásárlási kötelezettséget is vállalt, a hazai gyártáshoz szükséges importalkatrészek értékének megfelelően.

/folyt.köv./
15.14/gw

- 19 -

1520 16

bb. 31. / kooperációk segítik...1. folyt./gw

a nyiregyházi vas-és fémipari szövetkezet a svéd përsöner verkstad céggel kötött az idén együttműködési megállapodást. rába gépkocsikra, mikroötvözetü acélból - svéd tervdokumentációk alapján készített - mobildarukat szerelnek, melyek egyaránt alkalmazhatók építkezéseknél, valamint gyár-és gépszereléseknél. a kooperáció gyors sikere alapján tervezik, hogy hamarosan közös vállalatot alapítanak, melynek keretében az északi országokból származó tervek és alapanyagok felhasználásával évente 30-40 daru összeszerelését végezhetik el nyiregyházán. ezzel, a korábban importból beszerzett daruk helyett a hazai piac igényeit is kielégítik, s várhatóan jut még külföldre is.

sikerés gyártási kooperáció alakult ki a keszthelyi vas-és fémipari szövetkezet, valamint az osztrák ife cég között. a bányáipar, az öntödék és az élelmiszeriparban használt anyagszállító és adagoló berendezésekhez az alkatrészeket keszthelyen gyártják, az összeszerelést ausztriában végzik. a közösen gyártott szállító-és adagoló eszközökből a hazai igények kielégítésén túl harmadik piacokra is szállítanak.

a szarvasi vas-es fémipari szövetkezet az idén több mint 100 millió forint értékű terméket gyárt külföldi megrendelésre. ennek 45 százalékát - főként világítótesteket - a szocialista országokban, 55 százalékát pedig - hőszabályzós vasalókat, rezsókat, kávéfőzőket, husdarálókat - a nem rubelelszámolású piacokon értékesítik. békés megyében még egy ipari szövetkezet szerzett külföldön jó nevet termékeivel. az endrődi cipészipari szövetkezet női divatcipőit, divatcsizmáit, nemcsak itthon keresettek, az idén megközelítőleg 300 millió forint értékűt exportálnak belőlük.

a tolna megyei ruhaipari szövetkezet az elmúlt öt esztendőben csaknem megduplázta kivitelét. női fehérneműből és gyermekruhából az export ennél is nagyobb arányban nőtt. az idén 80 millió forint értékű terméket szállítanak külföldre, főként nszk, holland, norvég, svéd és közel-keleti megrendelésre. a szövetkezeti háziiparból valóságos konfekciós üzemmé vált már, ez nagymértékben köszönhető a müncheni triumph céggel folytatott kooperációnak. ennek keretében 1 millió 200 ezer, triumph márkás melltartót, mintegy 400 ezer hálóigent és szabadidőruhát készítenek pakson a kooperáló cégnek.

a sátoraljaujhelyi hegyalja ruházati szövetkezet termékeinek 90 százaléka kerül exportra. a szocialista országokba, a szerződések értelmében csaknem 30 millió forint értékű, a tőkés piacokra pedig több mint 150 millió forint értékű női ruhát, kabátot, kosztümöt és szoknyát készítenek. az export további fokozására az idén, a holland elvi céggel kötötték kooperációs szerződést, a munkaszervezési formák átvételére.

/folyt.köv./
15.49/gw

15.49

16.49

20

bb. 31. /kooperációk segítik...2. folyt/gw

a hazai styl- és rusztikus butorok exportjában meghatározó a szövetkezeti ipar tevékenysége. a szegedi butoripari szövetkezet rusztikus hatású, részben tápéi gyékényszövettel kárpitozott flamand székekkel nyerte el a belga, a holland és a svéd megrendelők tetszését, az idén már hetvenezret gyártanak ebből a cikkből. a zalaszentgróti faipari szövetkezet rusztikus hatású, kolonál típusú szekrénySORaiból az idén 40 millió forint értékűt szállít nyugat-európai országokba. a zalaegerszegi műbutor szövetkezet hasonló értékben exportál szekrénySORokat, és kiegészítő kisbutorokat. a kooperáció a butorok külföldi kelendőségét is segíti, a bajai lakberendező, építő és vasipari szövetkezet csaknem 10 éve dolgozik együtt egy svéd céggel, évente 25 millió forint értékben speciális ágyakat készít, emellett azonban ülőgarnitúrákat és más lakberendezési cikkeket is exportál. az egyedi rusztikus butorok divatját kihasználva a kalocsai és kiskunfélegyházi ktsz-ek ezerszámmal készíteneK faragott kisszekrényeket, komódokat, tálalókat, melyekért jó árat adnak a külföldi vevők. /mti/

bb. 32. csalókat, betörőket ítélte el a legfelsőbb bíróság

t/gy/gk/dg/gw kz

1980.november 19.

a legfelsőbb bíróság, helyben hagyta az első fokon eljárt fővárosi bíróság által kiszabott büntetést, szigorú ítéletet hozott szerdán a többszörösen büntetett előéletű, 36 éves rácz józsef és társai ügyében. a különféle vagyoni bűncselekményekkel vádolt bűnözők szervezeten, bünszövetségben igyekeztek lopásból, csalásból vagy a devizagazdálkodás szabályainak megsértésével jókora hasznot huzni. rácz józsefet hétévi, a 35 éves vangyia istvánt hatévi és hathónapi, a 37 éves takács zsuzsannát orgazdaság büntette miatt egyévi - végrehajtásában háromévi próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztésre ítélték. büntetéseik a hatályos büntető törvénykönyv szerint a kiszabható büntetések legmagasabb határán mozognak.

rącz józsef vangyia istván előzetesen „földerített”, lakásokba tört be, hamis kulccsal. összesen 1 millió 30 ezer forint értékű tárgyakat vittek el, s közben mintegy 3000 forint értékű valutát is „összegyűjtöttek”, természetesen ezt sem törvényes úton értékesítették. ugyancsak a „számlájukat”, terheli, hogy - tiltott magánforgalomban - csaknem 15 ezer forint értékű aranykarkötőt is vásároltak, s ezzel a devizagazdálkodás megsértésének büntetést követték el. takács zsuzsa lakásán rejtették el a betörésekből származó ingóságok egy részét.

/folyt.köv./
15.44/gw

- 21 -

16.44

17.

18.

bb. 32. /csalókat,folyt./gw

a legfelső^{bb} bíróság rácz józsefet és vangyia istvánt további 4000 forint elkobzás alá eső érték megfizetésére kötelezte, takács zsuzsannát pedig 18 ezer forint pénz-mellékbüntetéssel is sújtotta.
/mti/

bb. 33. fokozódó agrárkivitel, javuló „csapatmunka, - sajtó-tájékoztató a mém-ben

t/jf/pá/pp/gw kz

1980. november 19.

a szigorú külgazdasági feltételek mellett is eredményes a magyar agrárexport; kihasználva az egyenletesen növekvő mezőgazdasági termelés nagyobb árualapját és azt, hogy az v. ötéves terv élelmiszeripari beruházásai nyomán javult a termékek feldolgozott-sági foka. évente átlagosan mintegy 5 százalékkal több mezőgazdasági-élelmiszeripari terméket adunk el külföldön - mondotta lakatos tiber mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes szerdai sajtótájékoztatóján.

a magyar agrárexport helyzetének és lehetőségeinek további elemzése során arra is rámutatott, hogy a magyar élelmiszerek a fokozódó világpiaci versenyben is megállják helyüket. a kivitel jobban nő, mint az előállított termékekhez szükséges import mennyisége. ennél fogva a hazai termelők és az ipari vállalatok szerepe is mind hangsúlyosabb az agrárexportban. nő az árbevétel, ami a kiforrottabb és következetesebb piaci munkának is köszönhető. de még jobb lehetne, ha az értéktétel változását a termelők és a vállalatok teljes köre tudomásul venné; a tapasztalatok szerint azonban erre egyelőre számos üzem még nem képes.

javul a külpiaci szereplés „csapatmunkája,; figyelemremél-tően változott például a termelők-feldolgozók igénye a külkereskedelemmel szemben. nem a minden áron való eladást tartják a leglényegesebbnek, hanem azt, hogy a piac igényeit figyelembe véve „rendeljen, a külkereskedelem, és ne általában igényeljen, hanem olyan esetenként akár speciális termékeket is kérjen, amelyek egy-egy adott területen különösen jól elhelyezhetők. a meghatározott piacokra való irányított termelés látszik ugyanis a jövő útjának. és ennek nem mond ellent az sem, hogy végülis mindenhol eladható termékekre van szükség. az árhoz és egyes speciális minőségi követelményekhez való alkalmazkodás ugyanis mindig javítja - megpedig rövid távon - a magyar áruk esélyeit a különböző, eltérő igényű piacokon.

a miniszterhelyettes hangsúlyozta: nem az a cél, hogy minél több helyen jelentkezzenek a magyar agrártermékek. inkább koncentrálni igyekeznek a nagyobb mennyiségben eladott áru értékesítési zónáját. és pedig figyelembe véve a piaci lehetőségeket; a szállítási költségeket és minden más tényezőt, ami meghatározza a kivitel gazdaságosságát. fokozatosan visszavonul viszont a magyar élelmiszer-külkereskedelem az olyan piacokról, ahol hosszú távon nem ismerik el a termékek árát.

/folyt.köv./
16.04/gw

- 22 -

16.5

17.

bb. 33. /fokozódó agrárkivitel,1. folyt./gw

hogy mennyire változó a helyzet a külpiacon arra jellemző: régi „tétélek, „dőlnek meg. nem mindig a jó minőségű és magas feldolgozási fokú termékeket fizetik meg a legjobban - mint régebben - hanem gyakran az olcsóbb és viszonylag egyszerűbb árufé-léket. ezek exportra való termelése sokszor nagyobb hasznot hoz a népgazdaságnak és a vállalatoknak egyaránt. egyéb tekintetben is jobban fel kell készülni a piaci értéktétel állandó módosulá-sára. több termék, amely korábban nem esett a tőkés piacon a ma-gas vámmal sújtott cikkek körébe, - ilyen például a meggy - a közelmúlt közös piaci intézkedései nyomán oda került. ez sújtja a magyar termelőket, akik az előzetes prognózisok ismeretében erő-teljes telepítési programot indítottak, számolva a többéves za-vartalan és kifizetődő értékesítésre. árujuk elhelyezésére most újabb külpiaci „csatornákat, kell keresni.

új külkereskedelmi-kapcsolati formák vannak kialakulóban. a külkereskedelmi társaságok és az új külkereskedelmi irodák el-ső próbálkozásai figyelmet érdemelnek. az önálló exportjog is mind-inkább felkelti a termelők érdeklődését. bár az agrárkülkereske-delemnek csak mintegy 4 százalékat bonyolítják az önálló kül-kereskedelmi lehetőséggel rendelkező vállalatok, várható, hogy a jövőben ez az arány növekszik. az önálló piacra jutás lehetősége azonban nem partatlan, ehhez a vállalatoknak bizonyítaniuk kell. mindenképp azt, hogy az önállóságra valóban érettek, és kellő színvonalon tudják saját területükön képviselni a magyar agrár-külkereskedelmet.

a miniszterhelyettes elmondotta, hogy agrártermékeinket csaknem száz országba szállítjuk. a külkereskedelmi statisztika mintegy 1000 agrártermék kivitelét tartja számon. a piacok közül legfontosabbak a szocialista országok; ide irányul az agrárkivi-tel több mint fele. mindenképp a szovjetunióval gyümölcsöző a kapcsolat. a fejlődő országok aránya az agrárkivitelben növeke-dett: jelenleg megközelíti a 9 százalékat. a fejlett tőkés or-szágokkal folytatott kereskedelem az összes agrárexport 40 szá-zalékát képviseli. /mti/

16.15/gw

- 23 -

16.5

17.

bb. 34. elhunyt macklary jános színművész

i/ár/ve/gw kz

1980. november 19.

macklary jános színművész, a magyar népköztársaság érdemes művésze - aki nyugalomba vonulásáig a nemzeti színház tagja volt - november 18-án hosszas betegség után 73 éves korában elhunyt. temetéséről később intézkednek.

x x x

macklary jános bátyja, a két éve eltávozott kiváló művész, macklary zoltán példáját követve választotta a színészetet élethivatásául. a színművészeti akadémián folytatta tanulmányait, s 1936-ban került a belvárosi színházhoz. ezt követően több fővárosi társulat tagjaként lépett színpadra, közvetlenül a fel szabadulás után, 1945-ben szerződött a nemzeti színház, s ehhez az együtteshez évtizedeken át hűséges maradt, kisebb-nagyobb szerepek sokaságát formálva meg a nemzeti darabjaiban.

főként drámai karaktereket tudott nagy megjelenítő erővel ábrázolni, e szerepkörben aratta jelentősebb sikereit is, így például möricz uri muri, brecht a vágóhidak szent johannája, vagy legutóbb - 1968-ban sánta ferenc éjszaka című művében. először 1938-ban állt filmkamera elé, s később is mindvégig szívesen vállalt feladatot a magyar filmekben, igen sok produkcióban tűnt fel alakja egy-egy epizódfigura markáns megszemélyesítőjeként. sokan emlékeznek például a két félidő a pokolban című filmben nyújtott teljesítményére. nyugalomba vonulása után is a filmvásznon, illetve a tv és a rádiókészülékek mellett találkozhattott vele a közönség.

macklary jános munkásságát egyebek között az érdemes művész címmel ismerték el; 70. születésnapjára megkapta a munka érdemrend arany fokozatát is. /mti/

bb. 35. magyar-jugoszláv környezetvédelmi tanácskozás

pp/mm/gw kz

1980. november 19.

az országos környezet-és természetvédelmi hivatal, valamint a jugoszláv környezetvédelmi és területfejlesztési tanács képviselői november 17-19. között budapestten tárgyalást folytatott a két ország közötti kétoldalu környezetvédelmi együttműködés bővítéséről. megállapodtak abban, hogy a két ország között érvényben lévő a műszaki-tudományos együttműködés keretében - közösen foglalkoznak az ipari technológiákból eredő légszennyezés szabályozással, a hulladékanyagok ártalmatlanításával és hasznosításával, valamint a zajvédelem megoldásával. /mti/

1410

KP.

- 24 -

bb. 36. a fővárosi szabó erwin könyvtár

mm/rj dg kz

1980. november 19.

x. aszódi uti fiókkönyvtára, november 24-től tatarozás miatt előre láthatólag néhány hétig zárva lesz. /mti/

bb. 44. kulturális delegáció utazott helsinki

i/rj kz

1980. november 19.

szerdán pozsgay, imre művelődési miniszter vezetésével - kalevi kivistö finn oktatási miniszter meghívására - magyar kulturális delegáció utazott finnországba.

a küldöttség részt vesz a magyar-finn baráti társaság megalakulásának 30. évfordulóján rendezendő ünnepeken és a magyar nagykövetség mellett működő tudományos, kulturális központ megnyitásán.

a delegáció bucsuztatásán, a ferihegyi repülőtéren megjelent osmo va:inölä a finn köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb. 37. délnyugat-magyarországi árucsereforgalmi társaság alakult szombathelyen

lér/rj st kz

1980. november 19.

délnyugat-magyarországi árucsereforgalmi társaság alakult szerdán szombathelyen a konsumex külkereskedelmi vállalat kezdeményezésére a határmenti árucseré forgalom elősegítése, növelése érdekében. a társaságban negyvenegy vas és zala megyei állami és szövetkezeti ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi vállalat vesz részt. a tagvállalatok együttműködve előmozdítják a határmenti árucseré fejlesztését, s ezzel hozzájárulnak a lakosság áruellátásának javításához. a lehetőségeknek megfelelően termelési együttműködést alakítanak ki jugoszláv és osztrák vállalatokkal. a társaság tevékenységét hét tagu igazgatótanács irányítja. működését 1981. január elsejével kezdi, a szombathelyen irodát nyit. a konsumex külkereskedelmi vállalat is tagvállalata a társaságnak és ellátja a határmenti árucseré ügyeleteivel összefüggő külkereskedelmi feladatokat. /mti/-

1425
KP.

- 25 -

bb. 38. sajtótájékoztató a téli könyvvásárról - iii. országos
gyermekkönyv hét decemberben

t/km/rj dg kz

1980. november 19.

minden eddiginél gazdagabb a téli könyvvásár kínálata, mint
kristó nagy istván, a könyvvilág felelős szerkesztője a hagyományos
akció szerdán megtartott sajtótájékoztatóján elmondotta:

a közeli napokban összesen 95 új mű kerül az üzletekbe, mint-
egy 3 millió példányban. ezt követően a szerzők, szerkesztők mu-
tatták be saját írásukat, illetve az általuk gondozott alkotásokat.
nagy andrás savonarola című regényéről, garas klára a xviii. szá-
zad német és osztrák rajzművészete című albumról, takács józsef
a masaccio című kötetéről, grétsy lászló a nyelvvelő kézikönyv
első kötetéről, jávorszky béla a táj változásai című finn költői
antológiáról, lator lászló goethe faust-jának új kiadásáról, kul-
csár kálmán pedig a mai magyar társadalom című tanulmányáról beszélt.

elmondják a sajtótájékoztatón azt is, hogy nagy andrás re-
génye mellett még egy új magyar prózai mű jelenik meg: szobotka
tibor menyasszonyok, völegények című alkotása. több, korábban
már nagysikerrel aratott mű újbóli kiadását is ez alkalomra időzi-
tették: közöttük van gyurkó lászló tavaly megjelent
faustus doktor boldogságos pokoljárása című regénye. a magvető
kiadó hármaskönyvek sorozatában fekete gyula három legnépszerűbb
regényét adják újból közre: a falu szépe - a hü asszony meg a
rossz nő - az orvos halála címűt. galgóczi erzsébet törvényen kívül
s belül című új kötetében az irodalmi folyóiratokból már ismert
két kisregényét közli. kassák lajos a xx. századi magyar
irodalom egyik legizgalmasabb és legsokoldalúbb egyéniségének novel-
láiból és kisprózai alkotásaiból állt össze egy minden eddigi-
nél gazdagabb, lényegében a teljes életművet felölelő válogatás
nehéz esztendő címvel.

nem hiányoznak ez alkalommal sem a reprezentatív művészeti
albumok, s a történelem iránt érdeklődők is több újdonságot vehet-
nek kézhez, közöttük a magyarország története 5. kötetét, amely
az 1790 és az 1848 között eltelt mintegy hat évtized történetét
foglalja össze.

a külföldi regények és elbeszélések sorából kiemelkedik heinrich
böll nobel-díjas író gondviselő ostromzár című regénye, amely német
nyelven tavaly jelent meg először.

/folyt.köv./
17.10 rj

-26-

1430 K. 10

bb. 38. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

csukás istván, a móra kiadó főszerkesztője ezúttal jelen-
tette be, hogy a harmadik országos gyermekkönyvvetet az idén
december 1-7. között rendezik meg. az esemény ünnepélyes megnyi-
tóját december 1-én tartják, a május 1. uti országos ifjúsági
és gyermekirodalmi központban. a megalakulásának 30. évfordulójára em-
lékező kiadó ez alkalomra 30 újdonságot jelentet meg. /mti/

bb. 39. termelékenyebb, jobb minőségű munka 125. évforduló tiszte-
letére - szocialista brigádvezetők tanácskozása a szolnoki máv
járműjavítóban

end/ká/rj kz

1980. november 19.

jövőre ünnepli fennállásának 125. évfordulóját az ország egyik
legidősebb máv műhelye, a szolnoki járműjavító üzem. a szocia-
lista brigádvezetők szerdai kibővített tanácskozásán az üzemi
kollektíva elhatározta, hogy a termelés fokozásával, a termelé-
kenység és a minőség javításával köszönti a jeles dátumot. mint
elhangzott: a középteljesítményű dízel-elektromos és dízel-hid-
raulikus mozdonyokat, valamint a négytengelyes személykocsi-
kat olyan ütemben javítják, hogy az év végére az üzem telteljesi-
ti tervét, az új, hatalmas dízel-csarnok termelésbe állításával,
a technológiai színvonal fejlesztésével a termelékenységet a
tervezett 3.8 százalékkal helyett 5.8 százalékkal javítják. /mti/

bb. 49. bucsulátogatás

dg/rj kz

1980. november 19.

losonczi pál a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke bucsu-
látogatáson fogadta siyanga xavier quicksett shimabale-t, a zam-
biai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki
végleg elutazott budapestre. /mti/

17.15 rj

-27-

1440 K. 10

bb. 40. veress péter hazaérkezett moszkvából

pp/bve/gw kz

1980. november 19.

veress péter külkereskedelmi miniszter szerdán hazaérkezett moszkvából, ahol részt vett a kgszt külkereskedelmi állandó bizottsága soron következő értekezletének megnyitásán. /mti/

bb. 41. a főfeladat a hozamok növelése. termelési tudományos konferencia mosonmagyaróvárott

cser/st/mné/gw kz

1980. november 19.

a tehénállomány mennyiségi növelése helyett a jövőben a tejhozam emelésére kell törekedni. ez megfelelő takarmányozással, tartási technológiával elérhető, így takarékoskodhatunk a beruházásokkal és csökkenthetjük a termelési költségek is. erre hívták fel a figyelmet a tejtermelés és feldolgozás kérdéseivel foglalkozó tudományos konferencián, amelyet szerdán rendeztek mosonmagyaróvárott az agrártudományi egyetemen.

a tanácskozáson beszámoltak arról, hogy az utóbbi években kedvezően fejlődött hazánkban a tejtermelés. a növekedés üteme az v. ötéves terv folyamán évente 5 százalék volt. az egy tehére jutó tejhozam jelenleg meghaladja a 3.300 litert, s a tervidőszakban csaknem 1.000 literrel növekedett. ez a fejlődés elsősorban annak köszönhető, hogy a mezőgazdasági nagyüzemekben meghonosították az amerikai holstein-fritz fajtájú teheneket, s ezeket sikeresen keresztelték a magyar tarka fajtával. a holstein-friz tehenek átlagos tejhozama a múlt évben 5.924 liter volt, s a keresztelt állatok tejhozama is elérte az 5.000 litert. a magyar tejtermelés és feldolgozás jelenleg és a jövőben is ezek tejhozamára épül.

elmondtak, hogy az v. ötéves tervben sikerült megközelítenünk a tejtermelésben a fejlett országok színvonalát. a következő évek feladata e színvonal elérése és stabilizálása lesz. a tejfeldolgozás technológiai fejlesztésének eredményeként növelik a hosszabb ideig eltartható tejtermékek gyártását. a gazdaságoknak fel kell készülniük arra, hogy új, szigorubb minőségi átvételi rendszert dolgozzanak ki, amely hamarosan érvénybe lép. ebben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kap a higiéniai előírások betartása.

a konferencián előadásokat tartottak csehszlovák, ndk-beli és osztrák szakemberek is. /mti/
16.40/gw

- 28 -

1445

HP. 10
⊙

bb. 42. befejeződött a szocialista országok ifjúsági szövetségeinek szemináriuma

t/gy/tr/bc/gw kz

1980. november 19.

szerdán befejeződött az a kétnapos nemzetközi szakértői szeminárium, amelyen a szocialista országok ifjúsági szövetségeinek képviselői a burzsoá propaganda elleni harcról és az ezzel kapcsolatos közös feladataikról folytattak eszmecsereket.

a hotel ifjúságban 12 ország ifjúsági szövetségeinek delegációi elemezték a szocialista országok elleni burzsoá propaganda napjainkra jellemző vonásait és tartalmát. a résztvevők egyetértettek abban, hogy a testvéri ifjúsági szövetségeknek - eszmei-politikai nevelőmunkájuk eredményesebbé tétele érdekében - szorosabbra kell fűzniük az ellenséges propaganda elleni harcukat, illetve az ezzel kapcsolatos tevékenységüket. /mti/

bb. 43. napirenden a minőség - országos konferencia

t/mg/jk/pp/gw kz

1980. november 19.

a minőséggel ne csak egyes szakemberek, vagy a vállalatok meo-részlegei foglalkozzanak, hanem az egész vállalat. a hosszú- és középtávú tervek célkitűzéseit célszerű volna a nemzetközi elvárásokhoz igazodó konkrét minőségi mutatókkal kiegészíteni. a műszaki tudományos egyesületek vizsgálják szervezetekben a külföldi minőségsszabályozási rendszereket, s az itthon is alkalmazható elemeket juttassák el a vállalatokhoz - ilyen és ehhez hasonló ajánlások születtek az első országos minőségügyi ankéton, amelyet szerdán rendeztek meg, nyolcszáz hazai gazdasági vezető, minőségellenőrzési szakember részvételével az építő szakszervezete székházában.

a minőség - gazdaságosság - érdekelttség elnevezésű országos ankétnek már a címe is jelzi, hogy a minőség nem különálló gazdasági kategória, hanem szorosan összefügg a társadalmi termelés minden ágával. a tanácskozás előadói a rossz minőség súlyos következményeire hívták fel a figyelmet. elhangzott például, hogy nemcsak a belföldi áruknál, hanem az exportszállításoknál is sok a hibás, gyenge minőségű, esetenként használhatatlan terméket találunk a minőségi ellenőrző szervek. ennek következménye a végtermék leárazása, az árengedmény, a kötbér, a hitelrontás, esetenként pedig a piac elvesztése.

/folyt.köv./
16.55/gw

- 29 -

1450

HP. 10
⊙

bb. 43. / napirenden a minőség.....folyt./gw

az okokat kutatva elhangzott az, hogy a minőséget, esetenként, kedvezőtlenül befolyásolják az elavult termelőberendezések, a korszerűtlen technológiák, a szűk raktárkapacitások vagy éppen a munkaerőhiány is, ám az esetek 65-75 százalékában a hibák fő forrása a figyelmetlen, fegyelmezetlen munka, a gyártási technológia megsértése. éppen ezért a hibák megszüntetése is az eddiginél sokkal szélesebb rétegek együttműködését feltételezi. a konferencián, amellyel, hogy megtárgyalták a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésére, s a belső fogyasztási igények jobb kielégítésére vonatkozó, minőséggel kapcsolatos feladatokat, néhány, hazánkban már alkalmazott, korszerű minőségszabályozási és ösztönzési módszert is ismertettek.

az ajánlásokat valamennyi érdekelt szervhez eljuttatják.
/mti/ - . -

bb. 45. jóváhagyták a kerületi tanácsok szervezeti és működési szabályzatait

tt/az/gw kz

1980. november 19.

budapesten az idén újjáavasztott kerületi tanácsok - törvényes kötelezettségüknek megfelelően - fölülvizsgálták szervezeti és működési szabályzataikat, s ennek befejezésével - jóváhagyásra - a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elé terjesztették ezeket a fontos egész tevékenységüket meghatározó okmányokat. a fővárosi tanács vb szerdán tartott ülésén bírálta el a szervezeti és működési szabályzatokat. megállapította, hogy valamennyi megfelel a törvényes követelményeknek, jól szolgálja az államigazgatási feladatok megoldását, az állampolgárok ügyeinek gyors intézését.

a szabályzatok - mutatott rá a végrehajtó bizottság - a helyi sajátosságokhoz igazítják a tanácstagok feladatait, kötelezettségeit, s a korábbinál nagyobb hatáskörben juttatják az előzetes véleményezés jogához a választott tisztségviselőket.

/mti/
16.59/gw

- . -
- 30 -

18⁰⁰ 19⁰⁰

bb. 46. növekszik a fakitermelés - új erdőtelepítések zalában

tóa/ká/gw kz

1980. november 19.

az ezredfordulóig 12.000 hektár új erdőt telepítenek zalában - jelentették be a szerdán lentiben rendezett ankéton, amelyen a faanyag hasznosításának további lehetőségeit vitatták meg a szakemberek. az erdő-és fagazdaság jelentőségét zalában jól érzékelteti, hogy a megye területének csaknem egyharmadát erdő borítja, ott található az ország élőfaállományának csaknem tíz százaléka. a megye több mint 100.000 hektár erdőterületén évenként mintegy 600.000 köbméter fát termelnek ki, amiből negyedmillió köbméter fűrészárúként hagyja el a megyét. mint az ankéton elhangzott a zalai fa minősége a legjobbak között van az országban, a tű-és lomblevelű faanyag sokféle feldolgozásra, minőségi termékek előállítására alkalmas. a jelenlévők egyetértettek abban: meg kell teremteni a lehetőséget ahhoz, hogy az eddiginél magasabb fokon munkálják meg a zalai fát. az elsődleges feldolgozásban előrelépést jelent, hogy az év végére befejezik a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság fűrészüzemének rekonstrukcióját lentiben, s így az évenként csaknem 100.000 köbméter lombos-és tűlevelű önk feldolgozására lesz alkalmas.

az elmúlt évtizedek erdőtelepítési és erdőgazdálkodási programja lehetővé teszi azt is, hogy a vágásérett állományból évenként 100.000 köbméterrel néveljék a kitermelést. az erdőgazdaság, az állami gazdaságok, valamint a termelészövetkezetek már ennek az elgondolásnak megfelelően állították össze jövő évi erdőművelési tervüket: 600.000 helyett 700.000 köbméter fát termelnek ki, aminek jelentős részét fűrészárúként szállítják a feldolgozó iparnak. a kitermeléssel összhangban új telepítésekkel bővítik a faanyagbázist. /mti/

bb. 47. a szerkesztőségek figyelmébe!

gw kz

1980. november 19.

mai bb. 16. sz. hírünk /tudományos diákköri.... 8-9. sora helyesen:

.....rész vett a hallei agrártudományi egyetem, valamint a krakkói mezőgazdasági főiskola szakoktatóinak és diákköreinek képviselői is. /mti/

17.20/gw

- . -
- 31 -

18¹⁵ 19⁰⁰

bb. 48. küzdelem a sárral ^{melles} - munka a földeken

ö/kru/cser/kov/toa/se/rj ká ie

1980. november 19.

az elmúlt napok esőzése országsszerte megnehezítette az őszi munkákat a földeken. az ázott talajon a súlyos gépek gyakran elakadnak. viszonylag a kukorica betakarítás a legzavartalanabb, a szár ugyanis felfogta a csapadék egy részét, kevésbé süllyed a talaj. az eső elláttával szerdán ismét nagyobb erővel láttak a kukoricatoréshez a kisalföld gazdaságai, a heves megyei mezőgazdasági üzemek és a zalai határban is megélénkült a munka.

szerdán ismét a földekre indultak a cukorrépa szedő gépek is, de a sárdagasztás közepette igen lassan halad a munka. ezért ahol lehet, kézi munkaerőt is foglalkoztatnak a betakarításnál: a családtagokon kívül szerelők, építőipari munkások is ást fogtak, hogy gyorsítsák a répaszedést. zala megyében már korábban elszállították a földekről a cukorrépa nagy részét, így szerdán már csak a megye alacsonyabban fekvő földjein küzdött a termésért ember és gép. heves megyében jobb a helyzet, a talaj többfelé felszikkadt, s ha géppel nem is, de ásóval gyors ütemben szedték a répát.

a betakarítást nehezítette, de az őszi vetésnek jót tett az eső. heves megyében, ahol a búza mintegy ötvenezer hektáron már októberben földbe került, mindenütt kikelt, megerősödött a vetés, szépen zöldell a határ. /mti/

-. -

bb. 50. vecsési sándor festőművész kiállítása dorogon

ráb/ká/rj kz

1980. november 19.

vecsési sándor munkácsy-díjas festőművész műveiből rendezett kiállítás nyílt szerdán a dorogi bányász művelődési központban. a fővárosban élő komárom megyei születésű művész először mutatta be alkotásait a dorogi szénmedence központjában. /mti/

-. -

17.25 rj

-32-

18.20

19.20

☉

bb. 51. munkaügyi küldöttség utazott jugoszláviába

pp/rj hgy

1980. november 19.

trethon ferenc munkaügyi miniszter küldöttség élén szerdán hivatalos látogatásra utazott jugoszláviába, szvetozár pepovszki, a szövetségi munkaügyi, egészségügyi és szociálpolitikai bizottság elnökének meghívására. /mti/

-. -

bb. 52. blaskó jános szobrászművész kiállítása vácotton

kru/jk/rj bam hgy

1980. november 19.

blaskó jános szobrászművész alkotásaiból szerdán kiállítás nyílt a váci madách imre művelődési központban. az ötvennél több kisplasztika, érem megformálásánál a művész leggyakrabban a nőt választotta témául. az ölelkezők című kisplasztikájának nagyalku bronzmása a művelődési központ előtt kap majd állandó helyet.

blaskó jános első önálló kiállítása december 9-ig várja a látogatókat. /mti/

-. -

bb. 53. a fao főigazgatójának sajtótájékoztatója

t/jf/rj kz

1980. november 19.

a világ élelmezési helyzete igen kedvezőtlen: 1980 sorrendben már a második év, amikor a termelés távolról sem fedezi a fogyasztást. az élelmiszertartalékokhoz kell nyulni számos ország szükségletének a fedezésére - mondotta a hazánkban tartózkodó a fao főigazgatója szerdai sajtótájékoztatóján.

a világ gabonatartalékai az évi fogyasztásnak mindössze 14 százalékra zsugorodtak. a fao szakemberei körében az a nézet alakult ki, hogy ez túlságosan kevés; legalább 17-18 százalékos biztonsági tartalékra lenne szükség ahhoz, hogy áthidalják a gazdasági év nehézségeit.

/folyt.köv./
17.40 rj

-33-

18.20

19.20

☉

bb. 53. / a fao főigazgatójának... 1. folyt./rj

ráadásul a tartalék élelmiszer a világ meghatározott övezetében - az északi földrészt országokban - van és ott sem a kormányok, hanem a magánosok, magánvállalatok kezében.

a feszült élelmiszerhelyzetre jellemző, hogy a gabona ára 30 százalékkal emelkedett; egy tonna buza a nemzetközi kereskedelemben több mint 200 dollárba kerül. ugyanilyen arányban nőttek a szállítási költségek is. a főigazgató nem tartotta kizártnak, hogy a vártnál kedvezőtlenebb termés következtében jövőre 250 esetleg 300 dolláros buzaárak alakulnak ki. az újságíróknak arra a kérdésére, hogy ez a helyzet általános aggodalomra ad-e okot, igennel válaszolt.

kifejtette, hogy mindenekelőtt a fejlődő országokból hiányzik az élelmiszer. a helyzet áthidalására a fao segély-programot dolgozott ki. mintegy egymillió tonna élelmiszert kapnak az ellátási nehézségekkel küzdő országok. a távolabbi megoldást a mezőgazdaság 2000 felé, címet viselő fao tanulmány megvalósítása kínálja. ez egyebek között széleskörű nemzetközi együttműködést irányoz elő a fejlődő országok mezőgazdasági technológiáinak korszerűsítésére a mezőgazdasági munka intenzitásának fokozására. a program szerint különben 1990-ben háromszor akkora lesz a fejlődő országokat támogató külső segítség, mint jelenleg.

a fao főigazgatója kifejtette, hogy az energiagondokkal kapcsolatban egyes országokban mezőgazdasági terményekből igyekeznek energiahordozókat, például etanol gyártani. a nemzetközi szervezet ellenzi ezeket a törekvéseket, amelyek várhatóan növelnék az élelmiszerárakat és ráadásul túlságosan drágán szolgáltatnák az energiát. támogatják viszont a mezőgazdasági melléktermékek energetikai hasznosítását.

a főigazgató eredményesnek tartotta Magyarország és a fao együttműködését. a fejlődő országok szövetkezeti mozgalmának megszervezéséhez a következő időszakban az eddiginél jobban igénybe veszik a magyar szakemberek tapasztalatát és helyszíni segítségét. még szélesebb körben honosítják meg a terméshozam-növelő magyar technológiákat, egyebek között a fejlődő országokban. a fao központi programjaiban elismert helyük van a magyar tudósoknak, mérnököknek. /mti/

--

-34-

18.10 rj

1840

19.00

bb. 54. Losonczi Pál látogatása Kőbányán

t/of/gg/bc/gw 1e

1980. november 19.

a főváros mozgalmi hagyományokban gazdag munkáskerületébe, a 110.000 lakosú Kőbányára látogatott szerdán Losonczi Pál, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács elnöke *L. Losonczi*

programja - amelyre elkísérte király Andrásné, a budapesti pártbizottság titkára - délelőtt a X. kerületi pártbizottságon kezdődött. itt Zarnóczy József első titkár, Barta Györgyné tanácselnök és Buncsák Lászlóné a kerületi népfőnők bizottság titkára fogadta, majd tájékoztatták a kerület politikai, társadalmi életéről, az ötödik ötéves tervidőszakban elért eredményekről, és a légközelebbi fejlesztési tervekről. Kőbánya lakói, munkahelyi kollektívái - miként a tájékoztatókban is elhangzott - reálisnak tartják és a magukénak tekintik a XII. kongresszuson megerősített politikai irányvonalat, a kormány munka programjában kitűzött célokat, s minden igyekezetükkel támogatják ezek megvalósítását.

a látogatás - miután Losonczi Pál a pártbizottság székében megtekintette a politikai könyvnapok alkalmából a Kossuth kiadó kötetéből rendezett kiállítást - a Pataky István művelődési központban folytatódott. a folyamatosan épülő-szépülő Magyar-Szovjet Barátság parkját is felkeresve Losonczi Pál, s itt a társadalmi munka nyomán egyre sokasodó fák mellé ültetett el egy ezüstfenyőt. megtekintette a parkban a szabadtéri téglaműzemet, majd azt a terepet, ahova rövidesen sportligetét építenek.

meglátogatta az elnöki tanács elnöke a kerületben nemrég felépített, hatezer lakásos Újhegyi lakótelepet, s találkozott az Újhegy sétányi általános iskola uttoróival.

délután látogatás tett a söripari vállalatok trösztjénél és a Kőbányai sörgyárban, ahol Debrecény István vezérigazgató, Mócsány Istvánné párttitkár, Urbanovszky Albert gyárigazgató és Seidl József a gyári pártbizottság titkára, valamint a tröszt és a gyár társadalmi szervezeteinek vezetői fogadták. különböző termelő részlegek és a söripari múzeum megtekintése közben elmondták az elnöki tanács elnökének, hogy jelenleg 23-féle sört készítenek hazánkban, az egy főre jutó évi fogyasztás 90 liter. az iparág fejlesztési feladatai között szerepel a Kőbányai sörgyár rekonstrukciója is. a látogatás befejező programjaként Losonczi Pál szocialista brigádvezetőkkel, párt-, szakszervezeti és kiszaktivistákkal beszélgetett. /mti/

17.41/gw

17.50

19.30

- 35 -

bb. 55. wolfgang rauchfuss budapest

pp/mm/gw ie

1980. november 19.

szerdán ndk-küldöttség érkezett budapestre a magyar-ndk gazdasági és műszaki tudományos együttműködési bizottság 19. ülészakára. a delegációt wolfgang rauchfuss, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, az együttműködési bizottság ndk-tagozatának elnöke vezeti. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren marjai józsef miniszterelnökhelyettes, a bizottság magyar társelnöke fogadta, jelen volt szalai béla hazánk berlini és rudolf rossmeisl, az ndk budapesti nagykövete. /mti/

bb. 56. ülést tartott a kisz központi bizottsága

t/gy/pá/bc/gw ie

1980. november 19.

szerdán ülést tartott a kisz központi bizottsága. a tanácskozáson részt vett baranyai tiber, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője.

a résztvevők meghallgatták maróthy lászlónak, a kisz kb első titkárának tájékoztatóját az mszmp központi bizottság november 13-1 üléséről.

nagy sándornak, a kisz kb titkárának előterjesztése alapján a testület megvitatta és elfogadta a központi bizottság kongresszusi levelét, amelyet 1981 januárjában hoznak nyilvánosságra. a levélben a központi bizottság őszinte, nyílt vitára, felelős együttgondolkodásra szólítja a szövetség tagjait, valamennyi magyar fiatal, felkéri a társadalmi szerveket és intézményeket, a fiatalság nevelőit és idősebb barátait: keressék és alakítsák együtt továbbhaladásunk teendőit.

a kisz lakóhelyi tevékenységének tapasztalatairól, a továbbfejlesztés feladatairól juhász andrásnak, a kisz kb titkárának előterjesztése alapján tanácskozott a központi bizottság. megállapította, hogy a politikai befolyás növelése, a társadalmi feladatok mind szélesebb körű megoldása szükségessé teszi, hogy erőteljesebben fejlődjenek a kisz szerveinek, szervezeteinek, tagjainak a lakóhelyhez kötődő munkája.

ez a tevékenység magában foglalja a fiatalok mozgósítását a közélet feladataira, befolyásolja életmódjuk, szokásaik alakítását, egyúttal célja a fiatalok lakóhelyi érdekeinek képviselése és védelme. a központi bizottság megállapította, hogy ez nem lehet csupán a kisz feladata. szükséges, hogy hatékonyabb együttműködés alakuljon ki a politikai, társadalmi szervekkel, mozgalmakkal. a központi bizottság ennek megfelelően határozta meg a kisz különböző szerveinek, szervezeteinek feladatait. /mti/

18.57/gw

19.10

19.35

- 36 -

bb. 57. időjárásjelentés

gg/gw ie

1980. november 19.

a meteorológiai intézet jelenti november 19-én, szerdán 19 órakor:

szeles, hideg idő

várható időjárás az ország területére csütörtök estig: általában kevés felhős idő várható. az erős, helyenként viharos északnyugati, északi szél fokozatosan mérséklődik. a legmagasabb nappali hőmérséklet 5-10 fok között alakul. /mti/

bb. 59. a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 44. sz. hírünk /kulturális delegáció./ 2. bek. 1-2. sorában a név helyesen:

a küldöttség részt vesz a finn-magyar társaság megalakulásának

30. évfordulóján... /mti/

bb. 58. budapestre érkezett hans jürgen wischnewski

gg/rj ie

1980. november 19.

az mszmp kb meghívására szerdán budapestre érkezett hans jürgen wischnewski, a német szociáldemokrata párt /spd/ elnökhelyettese. kíséretében van hans eberhard dingels, az spd külügyi osztályának vezetője. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren berecz jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője fogadta. /mti/

19.35 rj

-37-

19.35

20.

20

bb. 60. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke szerdán
14.00 órától

27. sajtótájékoztató a selyemiparban
 28. fejlesztés a láng gépgyárban
 29. tárlattal nyitottak tatán
 30. földi péter kiállítása
 31. kooperációk segítik
 32. csalókat ítéltek el
 33. fokozódó agrárkivitel
 34. elhunyt maklárny jános
 35. magyar-jugoszláv környezetvédelem
 36. beszár tatarozás miatt a szabó ervin könyvtár
 37. árucsereforgalmi társaság szombathelyen
 38. sajtótájékoztató a könyvvásárról
 39. brigádvezetők tanácskozás a szolnokon
 40. veress péter hazaérkezett
 41. konferencia mosonmagyaróvárott
 42. ifjúsági szövetségek szemináriuma
 43. napirenden a minőség
 44. kulturális delegáció
 45. jóváhagyták
 46. növekszik a fakitermelés
 47. szerk. figy. /bb. 16-ra/
 48. küzdelem a sárral - növekvő munka
 49. bucsulátogatás
 50. vecsési sándor kiállítás
 51. munkaügyi küldöttség á
 52. blaskó jános kiállítás
 53. a fao főigazgatójának sajtótájékoztatója
 54. losonczy páál látogatása kőbányán
 55. wolfgang rauchfuss budapesten
 56. ülést tartott a kisz kb
 57. időjárásjelentés
 58. budapestre érkezett hans jürgen
 59. szerk. figy. /bb. 44-re/
 60. hírnegyék
- .-
- /mti/

- v é g e -

készült az belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, koronczai emil, izsák erika

21.30 rj

-38-

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. november 20. csütörtök

bb. 1. új filmek a dialóg stúdióból

i/-ár/gk/rj bc ie m

1980. november 20.

fél tucat most készül, illetve már dobozba került játékfilm-mel folytatja a közeljövőben „dialógusát”, a közönséggel a mafilm dialóg stúdiója. a bemutatásra váró művek jó része szellemi párbeszédre hívja a napjaink valósága iránt érdeklődőket: az alkotók a társadalom, s az egyes ember életét befolyásoló jelenségek feltárására, hiteles megmutatására törekednek, módot adva a nézőknek a szembesítésre a mindennapok tapasztalataival, s a látottak továbbgondolására.

legközelebb - december elején - a „töredék az életről”, című produkció jut el a mozikba. a gyöngyössy imre - kabay barna filmrendező-páros új alkotása a magyar falu, a paraszti élet mélyreható változásairól tudósít, egy zsellércsaládból származó, s magas közeleti tisztségbe került asszony sorsát ábrázolva. e mű játékfilm, elkészültének azonban egy dokumentumprodukció is köszönheti létét. a forgatások idején ugyanis egy tanyai parasztcsaláddal akadtak össze az alkotók, s az egykor oly zárt közösség jelenkori felbomlásának történetét megörökítésre méltónak ítélték. így a „töredék az életről”, forgatása után rögtön a nógrád megyei helyszínen „talált”, téma megvalósításához kezdett a stáb, s jelenleg már a dokumentumfilm utómunkálatai folynak.
/folyt.köv./

-1-